

Helpianske zvesti

ROČNÍK IV.

ČÍSLO 1 - FEBRUÁR 2013

Volby prezidenta Slovenskej republiky

Rozhodnutím predsedu Národnej rady Slovenskej republiky č. 430/2013, zo dňa 19. decembra 2013, o vyhlásení volby prezidenta Slovenskej republiky boli vyhlásené volby prezidenta, kde deň konania volieb bol určený na sobotu 15. marca 2014. V prípade konania druhého kola budú volby v sobotu 29. marca 2014.

Modernizácia Základnej školy v Helpe

Dôkazom, že naša škola je školou modernou, flexibilne reagujúcou na požiadavky doby, je jej ďalšia modernizácia v podobe zriadenia fyzikálno-chemického laboratória a odbornej učebne biológie. Je reakciou na skutočnosť, že naši dnešní žiaci, a v neďalekej budúcnosti ľudia, ktorí budú riadiť túto spoločnosť, už nepotrebujú tradičnú pamäťovú školu, ale školu odovzdávajúcu vedomosti novými modernými metódami a formami vyučovania.

Hlavným cieľom zriadenia tejto učebne na našej škole, bola snaha vytvoriť priestor pre odborný rozvoj v uvedených prírodovedných oblastiach. Laboratórium sa stane edukačným a bádateľským priestorom aj pre žiakov prvého stupňa - predovšetkým na hodinách prírodovedy a prvouky. Tí tu majú vytvorené podmienky na skúmanie obyvateľov živočíšnej ríše - rybiek v akváriu, chameleónov v teráriu a na jar už budú pozorovať aj mravce v špeciálnom mravčom teráriu.

Zariadenie je doplnené bielymi magnetickými tabuľami, ktoré vystriedali klasické kriedové. Umožňujú pracovať okrem iného s prenosným systémom eBeamEdge USB, ktorý dostal prednosť pred interaktívnou tabuľou. Špičkové vybavenie IKT so zaujímavými výučbovými softvérmí je úžasné.

Veríme, že všetky vymoženosti učebne, medzi ktoré patria napríklad zdroje nízkeho napätia zabudované v trojmiestnych laviciach, laboratórne skrinky s drezmi i nové učebné pomôcky (napr. Van de Graaffov generátor,

digitálne váhy, multimetre, priehľadný model ľudského srdca demonštrujúci jeho činnosť, resuscitačná figurína Adam na poskytovanie prvej pomoci ...) prinesú veľa nových impulzov, vedomostí a zážitkov. Za mnohé z nich vďačíme sponzorom, ktorými sú naši úspešní rodáci.

Škola technicky vybavila aj jazykovú učebňu, do ktorej boli zakúpené stoličky so sklopnými pultikmi. Takto vybavený priestor môže škola využívať aj na rodičovské združenia spojené s prezentáciami stredných škôl prichádzajúcich osloviť najstarších žiakov školy, školské prednášky, konferencie, prezentácie projektov, workshopy a podobne. Nových prvákov privítala už na zápise trieda s novou interaktívnou tabuľou a novým bábkovým divadlom.

Modernizácia školy, v ktorej chceme i naďalej pokračovať, si bude vyžadovať ešte ďalšie finančné prostriedky, fyzické i psychické sily. Veríme však, že tak ako doteraz v úzkej spolupráci našej školy s Obecným úradom v Helpe pomôžeme zabezpečiť podmienky pre optimálny rozvoj každého žiaka s ohľadom na jeho individuálne potreby a dispozície.

Mgr. Alena Milanová, riaditeľka ZŠ Helpa

Blahoželanie k 50 – tím narodeninám Vdp. ThDr. Vladimírovi Vajtašákovi, dekanovi

Drahý náš duchovný otec
Pri tejto príležitosti Vám chceme
zaželať veľa Božích milostí
a popriať Vám do ďalších rokov
všetko najlepšie.

Na Vašej duchovnej ceste
Vám vyprosujeme
pevné zdravie, veľa síl, lásky
a radosti,
spokojnosti a trpezlivosti, ktorú
vo svojom ťažkom,
ale Bohu milom povolaní potrebujete.

Božia láska a starostlivá ochrana Presvätej Bohorodičky
Nech požehnáva Vaše ďalšie kroky i Vašu duchovnú činnosť.

Toto pranie píšeme v mene všetkých farníkov a zároveň všetkých
povzbudzujeme ešte k intenzívnejšej modlitbe za nášho duchovného
otca.

GALÉRIA OSOBNOSTÍ HELPY

Pavel Bošela – organista

Pavel Bošela- Vetkov, narodený v r. 1921, začína ako robotník pri stavbe rezervoárov v Helpe a Závadke. Neskôr pracuje ako sústružník v Sigmě a vo voľnom čase robí vedúceho kina, operátora a tiež pôsobí v hasičskom zbore v Helpe.

Jeho celoživotným a primárnym záujmom však bola hra na organe v kostole. Najskôr sa začína u kantora a učiteľa zároveň pána Augustína Sopku. V čase prísneho sledovania učiteľov na ich účasti na náboženských obradoch a následnej perzekúcii v r. 1952 tento musí účinkovaním kantora prestať a nahradí ho práve Pavel Bošela.

Nový kantor alebo organista potom sprevádza hrou na organe odbavované náboženské obrady celých 31 rokov, takmer polovicu svojho života. V čase jeho pracovných povinností mu pomáhajú pri ich odbavovaní jeho manželka Mária a dcéra Margita, ktorú učí hrať na harmóniu už ako 12-ročnú, a je to vôbec prvá žiačka, ktorá sa v Helpe učí hru na hudobný nástroj. Obeťavý kantor pán Pavel Bošela končí s prácou organistu zo zdravotných dôvodov v decembri 1983 a krátko nato v r. 1984 vo veku 63 rokov zomiera.

Ako samouk počas svojho pôsobenia spracúva nespočetné množstvo náboženských piesní do štvorhlasov a spracúva tiež veľké množstvo notového materiálu. Tento materiál prevzali jeho nasledovníci a je v ich repertoároch doteraz, čo svedčí o ich vysokej kvalite. Okrem toho vytvára tiež nespočetné množstvo príležitostných textov, hlavne odberaniek pri úmrtí a rozlúčkových prejavov, ktoré boli všetky originálne, dojímavé a duchovne bohaté.

Dlhodobu sa venuje cirkevnému spevokolu, v ktorom tiež tieto zozbierané a upravené piesne nacvičuje a spevokol ich spieva pri všetkých kresťanských sviatkoch. Spevokol sa schádza v jeho rodinnom dome - a to niekedy aj viac ako 30 členov - pravidelne v nedeľu po večerni. Robí tak aj na Štedrý večer, keď sa u neho schádzajú po štedrej večeri, nacvičujú spev a potom idú spolu na polnočnú svätú omšu.

V roku 2014 uplynie 30 rokov od jeho úmrtia a my si pripomeňme túto skromnú, jednoduchú, no o to významnejšiu osobnosť v kultúrnych dejinách našej obce. Pripomeňme si ju s úctou a poprajme: Odpočinutie večné daj mu Pane.

Z biografických údajov a spomienok dcéry Margity Skladanej spracovala Mária Fedorová

Z 24. zasadnutia obecného zastupiteľstva v Helpe

Dňa 7. februára 2014 sa v zasedačke obecného úradu uskutočnilo 24. zasadnutie obecného zastupiteľstva. Prítomných bolo 8 poslancov, starosta obce p. Jozef Fillo, kontrolórka Ing. Kvetoslava Beráková a pracovníčky obecného úradu. Ospravedlnená bola Mgr. Mária Skladaná. Program zasadnutia mal 16 bodov. Na zasadnutí poslanci

vzali na vedomie informácie

- o výrube drevín v intraviláne obce
- o dodávke techniky na projekt Zberný dvor
- o projekte verejného osvetlenia
- o stave a riešení oplotenia v okolí športového štadióna
- o generálnej oprave požiarnej striekačky a možnosti zaevidovanie požiarneho vozidla
- o aktivačných prácach a drobných obecných prácach
- o bezpečnostnom projekte
- o množstve komunálneho a triedeného odpadu za rok 2013
- správu o činnosti hl. kontrolórky za II. polrok 2013,
- návrh plánu kontrolnej činnosti hl. kontrolórky na I. polrok 2014

prerokovali

- možnosti odkúpenia domu č. 345 na námestí od Milana Riapoša
- cenu za odkúpenie pozemku E KN č. 6577 od Pavla Tkáčika pod autobusovou zastávkou na Hlavnej ulici vo výmere 642 m²
- žiadosť poslanca Dr. Vladimíra Babelu s manželkou Annou z Tichej ulici o odkúpenie pozemku parcela E KN č. 495/3 o výmere 401 m²
- návrh VZN o odpadoch
- návrhy poslankyne Fedorovej a to:
- návrh na pamätnú dosku Karolovi Plickovi - 120. výročie jeho narodenia.
- návrh na zakúpenie a inštalovanie kamier na miesta divokých skládok odpadu.
- návrh zrealizovať súťaž o najkrajšie priedomie v obci
- návrh na vyriešenie splaškového odpadu na Mlynskej ulici.

interpelovali

Poslankyňa Fedorová sa pýtala na výmenu žiaroviek na Cintorínskej ulici, o ktorú v mene občanov tejto ulice žiadala na predchádzajúcom zasadnutí

FAŠIANGY

Do jarného obdobia patrí okrem iných obyčajových príležitostí aj Veľká noc. Je to sviatok pohyblivý. Jeho termín je závislý od vzájomného vzťahu jarnej rovnodennosti a lunárneho cyklu – konkrétne prvá nedela po splne mesiaca, ktorý nasleduje po jarnej rovnodennosti, je Veľkonočná. Od dátumu Veľkej noci závisí zasa záver fašiangov, ktoré sa končia štyridsať dní pre ňou a dátum Turíc, ktoré nasledujú päť – desať dní po nej. Podľa toho, ako je časové rozpätie medzi jarnou rovnodennosťou a nasledujúcim splnom, je aj fašiangové obdobie dlhšie alebo kratšie, pričom rozdiel v jednotlivých rokoch môže predstavovať až štyri týždne.

Z hľadiska pracovného procesu na hospodárstvach sa fašiangy stali delidlom ukončujúcim priadky, za ktorými nasledovalo tkanie. Takáto delba bola logická, ba priamo ju ponúkali sprievodné možnosti obidvoch druhov práce. Hospodársko-magické zameranie zvykov tohto obdobia sa takmer jednoznačne orientovalo na pestovanie ľanu a konopí. Do fašiangov sa začlenili aj obrady spojené so zmenou stavu jednotlivca. V tomto čase sa uskutočnila väčšina svaďieb, čo pri dlhotrvajúcej koexistencii obidvoch obyčajových príležitostí viedlo k tomu, že do svadby prenikli rôzne prvky z fašiangov a opačne. V závere fašiangov boli tí, čo po prvý raz uzavreli manželstvo v priebehu posledného raka, symbolicky prijímaní medzi ženáčov a ženy. Na druhej strane dospelé dievčatá, ktoré ostali slobodné, zasiahli rôzne formy posmechu, napríklad pri tanci im zaviesli na chrbát slamenú figúrku alebo

kúsok dreva – klátik. Na prestárnutých mládencoch čakala iba ak povinnosť pohostiť ostatných pálenkou.

Fašiangové zábavy trvali od nedele do utorka. V domoch sa pieklo mäso, varili bravčovú huspeninu, vyprážali buchty / šišky/. Mládež, ktorá bola hlavným organizátorom fašiangových osláv získavala potrebné potraviny ako zvyčajne obchádzkou. Veselé skupiny mládenčov, niektorí z nich i v maskách /u nás bola obľúbená maska – smrť/ znázorňoval ju mládenec so zamúčenou tvárou, zahalený do bielej plachty/. Primeranej pozornosti sa dostávalo aj ďalšiemu, ktorý predstavoval čerta, kožuch mal oblečený naruby, tvár začiernenú sadzami a na hlave mal pripnuté baranie rohy. chodili s muzikou po domoch, kde ich obdarovali slaninou, údeným mäsom a inými potravinami. Keď prišli parobci do domu, ražeň zapichli do hrady a chvíľu pod ním tancovali. Dievča prinieslo jedno-dvojkilový rezeň slaniny a mládenci ju ponúkli pálenkou, ktorú nosili so sebou.

Na Horehroní teda mládež cez deň fašiangovala po dedine, typickú samopasnú fašiangovú atmosféru vnášala rad-radom do všetkých domov a večer sa zabávala vo vrstve, kde okrem domácich nemali starší ľudia prístup. Dospeli si posedeli pri poháriku raz v jednom, raz v druhom dome. Ženy sa schádzali v súkromných domoch a častovali sa sladkou pálenkou. Keď sa ženy zišli, rozpletli si vlasy a tú, ktorá ich mala najdlhšie, ťahali za ne. Verili, že si tak zabezpečia pekný, dlhý ľan.

/archív OcÚ/

a ktorá doteraz nebola vyriešená.

Poslanec Málik interpeloval starostu ohľadom technického stavu obecného minibusu a predložil požiadavku na jeho využívanie pre športovcov na prevoz na zápasy. Ďalej požiadal o drevo z vyrúbaných stromov pri ihrisku na vybudovanie relaxačného prístrešku v areáli

rôzne

Mgr. Ďurajdová upozornila na nebezpečie v podobe vpadnutého poklopu na Partizánskej ulici (pod bývalým zdravotným strediskom).

Poslanec Hyriak dal návrh na odloženie hlasovania o predaji obecného pozemku parcela E KN 495/3 na Tichej ulici pre poslanca Dr. Vladimíra Babelu a tým vytvorí časový priestor na reakciu p. Oravkina, ktorý v minulosti mal o predmetnú parcelu záujem.

Poslanec Málik podporil tento návrh z dôvodu, aby obecné zastupiteľstvo nevytváralo dojem netransparentnosti, či presadzovaniu osobných záujmov.

Ďalej navrhol rokovať s p. Milanom Riapošom o možných variantoch odkúpenia Mojžišovho domu pre obec.

Dr. Babelu poukázal na úsek častých nehôd na križovatke ulíc Krížna a Hviezdoslavova, kde by bolo potrebné pod dopravnú značku nainštalovať varovný údaj- Daj prednosť v jazde. Tiež upozornil na potrebu svetelného senzora pred budovou základnej umeleckej školy z bezpečnostných dôvodov.

Poslanec Hyriak navrhol inštalovať na námestí obce a tiež pred cyklošportom značky- Zákaz stáťia pre nákladné autá, kamióny a autobusy, nakoľko tam tieto dlhodobo cez sviatky a víkendy parkujú.

Mgr. Riapoš sa pýtal na možnosť poriešiť obecného záhradníka formou koordinátora aktivačných prác. Ďalej sa v rozprave vyjadril, že je zásadne proti odkúpeniu „Mojžišovho domu“ na námestí obce, nakoľko peniaze treba na štadión či škôlku, teda na iné dôležitejšie veci.

odložili

- hlasovanie o odkúpení pozemku parcela E KN 495/3 Dr. Vladimírovi Babelovi do ďalšieho zasadnutia OZ

uložili

- prepracovať návrh VZN o odpadoch, skonkretizovať ho, zjednodušiť
- vyriešiť splaškový odpad na Mlynskej ulici do konca mája 2014
- zakúpiť a inštalovať kamery na problémové miesta divokých skládok odpadu

schválili

- cenu 1,70 €/m² na odkúpenia pozemku E KN č. 6577 o výmere 642 m² pod autobusovou zastávkou od Pavla Tkáčika
- pamätnú dosku Karolovi Plickovi
- vypísanie súťaže o najkrajšie priedomie v obci v r. 2014
- inštaláciu dopravnej značky Zákaz stáťia, pre kamióny a autobusy na námestí obce a pri cyklošporte

Podrobnejšie informácie zo zasadnutia nájdete na www.helpe.sk

Skrátenú zápisnicu spracovala Mária Fedorová

Obec Hel'pa v spolupráci s miestnymi dobrovoľnými organizáciami – Zdrúžením dôchodcov v Helpe, SZPP v Helpe, folklórnym súborom Helpan, mužskou speváckou skupinou Lukáča Kukuľu, ženskou speváckou skupinou pod vedením Anny Fedorovej, miestnym poľovníckym združením, ovčiarskym spoločenstvom, Klubom športovej streľby Slaven, pracovníčkami školskej jedálne a miestnym podnikateľom Ing. M. Ďuricom,

**Vás čo najsrdečnejšie pozýva
na Fašiangovú veselicu, ktorá začne Živou pozvánkou
a súťažami pre deti od 10.00 hod. 1. marca na námestí obce.**

**O 13.00 hod. si môžete pozrieť kultúrny program
s pochovaním basy.
Počas dňa Vás pozývame na občerstvenie v tradičnej fašiangovej
kuchyni.**

Klub dôchodcov v Helpe

hodnotí svoju činnosť za rok 2013

Rok 2013 sme zahájili novoročným posedením pri hudbe a vianočnom programe v školskej jedálni.

Naše členky sa už tradične zúčastnili fašiangového sprievodu a pripravili tradičné dobroty.

Na výročnej členskej schôdzi sa zhodnotila práca predchádzajúceho roku

2012 a schválil sa plán činnosti na rok 2013. Tu sme aj našich jubilantov odmenili malými upomienkovými darčekom.

Počas roka pracovité ruky našich dôchodkýň pomáhali pri skrášľovaní a úprave námestia ako aj okolia kostola a farského úradu.

Ku Dňu matiek nám deti zo základnej školy pripravili pesničkový program, ktorý aj nám navodil spevavú atmosféru. Chlapi nás obdarovali kvietkom.

Každoročne sa naši členovia zúčastňujú pri príprave a realizácii HDSaT. Aj v tomto roku varili helpianske jedlá, prezentovali sa nielen kuchárske špeciality, ale aj remeslá a práca starých otcov a materí.

Tohto roku sme boli s deťmi ktoré boli na 1. Sv. prijímaní na mariánskej púti v Levoči, ktorá bola zároveň posilnením ducha aj pre nás všetkých.

Počas horúcich letných dní sme niekoľkokrát navštívili kúpalisko v Rapovciach a v Dolnej Strehovej. Osviežila nás nielen voda, ale aj dobrá atmosféra a spevavá nálada v autobuse.

Po jesenných prácach v jedno nedeľné popoludnie sme sa stretli na guláš na amfiteátri, kde nás zabavili naši harmonikári.

Počas celého roka sme pamätali aj na naše zdravie: raz do týždňa sme chodili do telocvične a pod vedením Ivetky sme cvičili cviky primerané nášmu veku.

Od jarných mesiacov do neskorého leta sa spoločne naši členovia a mládežnícke združenie venovali nahrávaniu „Jarných zvykoslív“ v spolupráci s RTVS. V priebehu roka 2014, bude tento dokumentárny film odvysielaný na obrazovkách RTVS.

Naštartujeme teda do nového roku s dobrými predsavzatiami, poprajme si pevné zdravie, Božie požehnanie a poprosme o ochranu Matky Božej.

Výbor klubu dôchodcov

Miestny odbor Matice slovenskej v Helpe v r. 2013

Činnosť Miestneho odboru Matice slovenskej v Helpe bola v roku 2013 bohatá a rôznorodá. Usporiadali sme 18 stretnutí. Každý z členov mal možnosť výberu podujatí podľa svojho záujmu.

Tak ako v predchádzajúcich rokoch sme v januári zrealizovali už jubilejný 20. ročník matičných dní, tentoraz zameraný na 1150. výročie príchodu vierozvestov Cyrila a Metoda a 150. výročie založenia Matice slovenskej. Tradične chodievame za kultúrou. Hneď vo februári sme navštívili operetu Cárovič v Štátnej opere v Banskej Bystrici a v novembri divadelné predstavenie- Lekárske tajomstvo- vo Zvolene. Pravidelne robievame besedy o spisovateľoch a ich dielach. V marci to bola beseda o živote a diele Maše Haľamovej, na ktorú prišla prednášateľka p. Božena Tešárová. Druhá beseda bola venovaná horehronskej rodáčke Kláre Jarunkovej. Zúčastnili sme sa a zapojili aj

do zaujímavého čitateľského maratónu, kde sa čítal Horehronský talizman od Kláry Jarunkovej a ktorý v apríli organizovala naša základná škola.

Radi a často sme chodili za pohybom a pozna-

ním nášho regiónu, ale aj širšieho regiónu stredného Slovenska. Takto sme boli na Muránskom hrade, v polovníckom zámočku Ferdinanda Coburga na Prednej hore a prešli sme náučný chodník Jakuba Surovca na Zbojskej. Zážitkom bol aj výlet k Pohorelskému vodopádu a cesta cez Hučanské do Helpy. Dvojdňový poznávací zájazd do historickej Banskej Štiavnice zapísanej vo svetovom kultúrnom dedičstve UNESCO, do Antola, na Počuvadlo a do Sklených Teplic bol pre účastníkov estetickým, duchovným aj poznávacím darom. Podobne to bolo aj s návštevou Španej doliny, Vtáčieho raja Miroslava Sanigu a návštevou pamiatky UNESCO - dedinky Vlkolínec.

V priebehu roka sme si urobili fašiangy, mikulášske stretnutie, ale aj guláš v záhrade klubu. Naša členka Jolana Tešárová na klubové stretnutia pravidelne piekla a hostila nás vynikajúcim krémešom.

Všetky uskutočnené akcie boli vždy zaujímavé a obohacujúce, či to už boli akcie v klube, na potulkách, alebo poznávacích podujatiach. Boli sme priateľská a veselá partia, ktorej viackrát aj nepriaznivé počasie neubralo na dobrej nálade. Vždy sme všetko brali so záujmom, pochopením aj humorom a verím, že matičná činnosť u nás bude aj v budúcnosti v tomto duchu aj pokračovať.

Anna Jánošíková

Stalo sa v Helpe

„Ako jedna tetka trioch chlopov zachranili“

Život prináša mnohokrát všelijaké, niekedy aj nepredstaviteľné príbehy. Dnes vám ponúkame v irečitom helpianskom nárečí jeden úsmevný príbeh, ktorý sa stal v 50 rokoch 20. storočia v Helpe tak, ako som si ho ja vypočula.

- Bulo to raz v lete cez kôsbu. Dedina bula jako vymreta. Šitko čo malo ruky nohy bulo v poli. My sme privezli domu seno a svoker ma poslať do jatky, žeby som išla kúpiť kolbasky, že si kuštik zajedať.

Ja pridem do jatky, poklonim sa a tu za pudľou nikoho. Aj som vyšla von, že dakoho zavolam, ale koho, keď je šitko v poli. Zas som len vošla, veď ma doma svoker čakaju, kazali sa mi ponahľat'. Pomaly so strachom som vošla za pudľu, otvorim dvere na sklade a volam „Pan Kral', deže ste?“. A vtom jak spod zemi sľišim „Pomoc, podťe nám otvorit'.“ No ta som už len šla ďalej ku jednej kasni, lebo sa mi videlo, že stade idu hlasy. Otvorim kasňu a vyndu z neho traja zmrzlaci. Pan Kral', obchodnik Harach a kovač Fico. Nakoniec sa všetko vysvetľilo. Pan Kral' kupili novú mrazničku na meso a chceli sa pochvaliť, ukazať kamaratom. No neznavu jak sa im to stalo, že sa šitka traja zavreli do tej novej mrazničky. Potom mi pan Kral' d'akovali a jako naleznô mi odľakli kus salamy takej drakšej, taku čo som ešte nigďaj nejedla. - A tak, koniec dobrý, všetko dobre.

Ako mi pred mnohými rokmi tento príbeh so šťastným koncom porozprávali tetka záchrankyňa, tak som vám ho aj ja teraz podala. Tetka, aj „traja hrdinovia“ už dávno umreli, ale príbeh o zachránení „trioch chlopov zostau...“

Mária Pribylinová

Veľká Vápenica rekordne

Turisti z Hel'py usporiadali 31. decembra 2013, už 28. ročník Výstupu na Veľkú Vápenicu, Nízke Tatry / 1691 m.n.m. /, na ktorý prišli turisti zo všetkých kútov Slovenska. Organizátorov potešilo, že sa podujatia zúčastnilo viac ľudí vo veku medzi 20 až 30 rokom života a že veľa ľudí prišlo práve z Hel'py a okolia. Najviac

vari z B. Bystrice. Výstup zaznamenal rekordný počet návštevníkov 67. Najstarším bol 86 ročný pán J. Cimerman z B. Bystrice, / ktorý sa pravidelne už roky zúčastňuje aj Výstupu na Veľký bok / a najmladším 7 ročný R. Šťavina z Hel'py. Počasie nebolo najideálnejšie, počas otvorenia bol na námestí - 1 °C na vrchole - 4 °C, teplota v prie-

behu hodiny na vrchole klesla teplota na - 10°C. Všetci účastníci obdržali účastnícky diplom. O dobrú pohodu a náladu po výstupe sa na chatke na Dolinkách postaral predseda turistov v Hel'pe Jozef Fiľo so svojim organizačným výborom a harmonikár Jozef Bošľa. Organizátori a turisti sa dohodli, že ďalší 29. ročník usporiadajú v stredu 31. decembra 2014.

J. Pupiš

Maru, slišala si?

* Nahau ťa chlop? Išou za mlačou? Pomsti sa mu! Vydaj sa za jeho oca a budeš mu svokra!

* Paľenka na hel'pijanských poľovkách zachránila viac zveriny, jak celý Grinpis dovedna.

-Odkedy som sa vydala, -hvari Maruša Haňe, - moj stary sedi u Jonaska na pive.

- Ta si najdi frajera.
- Už som si našla, seda vedno na pive.

* Keď naš Fero rukovau na vlaku do Českých Budejovic, ta už v Polômke žikau.

-jp-

FEBRUÁROVÉ PRANOSTIKY

Február. Pomenovanie pochádza od slova februa, čo bola rímska očistná slávnosť konaná 15. februára. Staroslovensky. Malá sečen, luteň, snežň...

Z januára pochádza hromničný odmäk / Hromnie 2.2./, okolo 14.2. ho strieda obávaná valentínska zima a na ňu naväzuje peterská zima /21.2./, sviatok stolovania svätého Petra a oteplenie prináša matejský odmäk /24.2./

- Mrazy, snehy, metelice vo februári čas neopustia nás.
- Ak február muchy vymámi, marec ich podľavi
- Na Hromnice chumelice, nebýva už zimy více.
- Prešli Hromnice, koniec sanice.
- Lepšie vo februári vidieť vlka v košari ako oráča na poli.
- Mesiac najkratší, ale nemá s ľuďmi zľutovanie.
- Pozor, falošné je februárové slnko.
- Február plní priekop mnoho, buď čierno, alebo bielo.
- Februárové hrmenie vlhkú sychravú jar a rôzne choroby naznačuje.
- Februárová voda, pre polia škoda.
- Mnoho snehu, mnoho sena.
- Februárové slnko je falošné.

Jozef Pupiš: Z našich pranostík, 2008

VEDELI STE...?

... najvyššie položené osídlené miesto na Hel'pe je Výhon

... Výhon preto, lebo sa tam v minulosti vyhánal na pašu dobytok, kozy a ošípané

... Výhon sa predtým volal aj Vilča jama – Vlčia jama, v minulosti v čase tuhých zím vlci zchádzali až do dediny a robili škody. Tu museli Hel'pania vykopat jamy, pasce do ktorých týchto vlkov chytali

... na Vyšnom konci v minulosti bývali len pastieri a chudobnejší ľudia, volali ich vyšňaňe, / hanlivo aj vyšňanska burgondija /. Hranicou bol kostol, kto býval vyše kostola bol vyšňan, tí ostatní boli nižňaňe.

...výraz raštudňa, ktorý sa často na Hel'pe používa vo význame a porovnaní: „Bula tam taka zima jak v raštudni“, teda veľká zima, raštudňa je to výklenok v studni, nad hladinou vody, ktorý slúžil na odkladanie potravín, podobne, ako teraz slúži chladnička.

J. Pupiš

**Danka Auxtová
/Pindiaková/
ponúka obyvateľom
službu:
opravy všetkých druhov
odevov a textilných
výrobkov.**

Kontakt: 0905472124

Spoločenská kronika

**Mesiac december 2013
a január 2014**

**Jubilanti
70. rokov**

Emília Kalmanová
František Fiľo
František Jánošík

75. rokov

Ján Fiľo
Lukáč Málík
Rudolf Martinec

80. rokov

Pavel Bošľa
Anna Riapošová

85. rokov

Anna Petrisková
Anna Riapošová

90. rokov

Mária Melková

Narodení:

Kristína Kukuľová
Dávid Hipík

Zosnulí:

Mária Hráčková 85 rokov
Lukáč Rusnák 80 rokov
Mária Kukuľová 87 rokov
Anna Hyriaková 75 rokov
Mária Babel'ová 90 rokov
Mária Ševcová 80 rokov
Marián Ďurica 53 rokov
Ján Babel'a 67 rokov

Sobáše

Pavel Mak a Katarína Hudecová

**Prihlásených: 0
Odhlásených: 5**

**Počet obyvateľov k 31.1.2014
bol 2696.**

Hel'pianska matrika za rok 2013 v číslach

Narodení	12
Zomrelí	32
Prihlásení	19
Odhlásení	26
Sobáše	13 + 4 mimo obce
Počet obyvateľov k 31. 12. 2012	bol 2732
Počet obyvateľov k 31.12. 2013	bol 2705
Z toho mužov	1295, žien 1410
Úbytok obyvateľov za rok 2013	je - 27